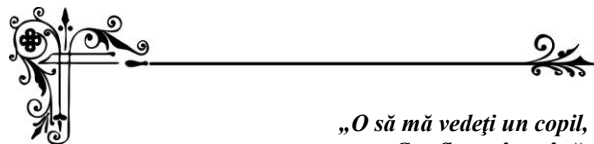

Scriitorii Moldovei – copiilor

Nicolae Esinencu

Chișinău 2015

„O să mă vedeți un copil,
C-o floare în mână,
Venind spre voi,
Zâmbind!”
(Nicolae Esinencu)

Poetul, prozatorul, dramaturgul, scenaristul Nicolae Esinencu s-a născut la 13 ianuarie 1940 în familia de țărani Gavril și Ecaterina Esinencu din s. Chițcani, Telenești.

Din clasele primare visa să devină fotbalist celebru. Dar îi plăcea și să citească. Prima poezie a scris-o la o lecție de istorie.

După absolvirea școlii medii din satul natal, în 1957-1960, studiază la Colegiul Republican Sportiv. În 1963 își începe studiile la Universitatea de Stat din Chișinău. Mai târziu, în 1973, va absolvi cursurile literare superioare pe lângă Institutul de Literatură „Maksim Gorki” din Moscova.

Activează în calitate de conducător al Asociației de Creație „Debut” de pe lângă Studioul „Moldova-Film”, redactor la editurile „Lumina” și „Femeia Moldovei”, secretar al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1989-1991), director al Casei de creație a scriitorilor (1991-2001), consilier al Președintelui Uniunii Scriitorilor (din 2001).

Își începe activitatea literară încă din anii studenției, publicând primele versuri în diverse ziare și reviste ale timpului. Editorial debutează în 1968 cu placheta de versuri *Antene* și o carte de proze scurte *Sacla*. În același an devine membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova. Creația ulterioară a scriitorului vădește un talent veritabil și original.

Este autorul a câtorva zeci de cărți: versuri, povestiri, romane, scenarii pentru filme, piese de teatru. Ca poet se impune prin volumele de poezii grotești, ironice dar și sentimentale, și lirice: *Sens* (1971), *Dealuri* (1974), *Copilul teribil* (1979), *Borcane de aer* (1992), *Disciplina mondială* (1995), *De ce au murit dinozaurii* (1997), *Frig* (1999), *La capătul podului* (2003).

Este un prozator original, cunoscut prin volumele de nuvele: *Nunta* (1980), *Copacul care ne unește* (1985), *Tunul de lemn* (1988), *Gaura* (1991), *Scrisoare mareșalului* (2004), precum și prin microromane: *Lumina albă a pâinii* (1980), *Doc* (1989), *Un moldovan la închisoare* (1990), *Vin chinezii!* (2009). Ca dramaturg este renumit prin piesele: *Fumoarul*, *Tabachera*, *Oameni de paie*, *SRL Moldovanul*.

Este autor al scenariilor la filmele *Tunul de lemn*, *Fără probleme*, *Vâltoarea*, *Doi saci cu moldoveni*, precum și scenariilor scrise în colaborare – *Calul, pușca și nevasta*, *La porțile satanei*, *Făt-Frumos*, *Trenul pleacă în California*.

Creația sa pentru copii include mai multe cărți, printre care: *Portocala* (1970), *Pânza cerului* (1971), *Harbului lui Fănel* (1972), *Bună dimineața* (1977), *Ce facem cu cerul* (1990), *Carul cu mere* (1996) ș.a.

Operele sale sunt cunoscute publicului din afara țării, fiind traduse în limbile rusă, franceză, spaniolă, estonă, gruzină.

Pentru creația sa „ce înviorează mereu procesul literar” scriitorului i s-au acordat mai multe premii: Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova (1986, pentru volumul de nuvele *Copacul care ne unește*), Premiul de Stat al Republicii Moldova (1992, pentru microromanul *Doc*, adresat adolescenților), Premiul pentru cel mai bun scenariu la Festivalul de film de la Costinești, România (1991, pentru *Tunul de lemn*), Premiul II pentru scenariul filmului *Va veni generalul* la Concursul Centrului Național de Cinematografie (1996), Premiul pentru Literatură „George Bacovia” (Bacău, 1997), Premiul de Excelență pe anul 1999, Premiul pentru Dramaturgie (2003) al Uniunii Scriitorilor din Moldova, Premiul „Opera Omnia” (2013) al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

Este deținător al titlului onorific „Om Emerit în Artă” (1990) și cavalier al ordinului „Gloria Muncii” (1996).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Borcane cu aer / Nicolae Esinencu; selecț.: Leo Butnaru; prez. graf.: Nicolae Răileanu; pict.: A. Sârbu. – Ch.: Editura Uniunii Scriitorilor, 1992. – 32 p.

Carul cu mere / Nicolae Esinencu. – Ch.: Editura Uniunii Scriitorilor, 1996. – 31 p.: il.

Ce facem cu cerul: versuri, miniaturi / Nicolae Esinencu; il.: A. Țurcanu. – Ch.: Lit. artistică, 1990. – 60 p.

Copacul care ne unește: nuvele / Nicolae Esinencu; il.: Isai Cârmu. – Ch.: Litera, 1997. – 262 p.

Copilul teribil / Nicolae Esinencu. – București: Litera Internațional; Ch.: Litera, 2004. – 420 p.

Disciplina mondială: versuri / Nicolae Esinencu; prez. graf.: Nicolae Răileanu. – Ch.: ART, 1995. – 346 p.

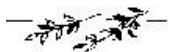
Doc: microroman / Nicolae Esinencu; pref.: Vitalie Răileanu. – Ch.: Lumina, 2012. – 128 p.

Gaura: nuvele / Nicolae Esinencu; cop.: Ion Severin. – Ch.: Hyperion, 1991. – 234 p.

La capătul podului: [versuri] / Nicolae Esinencu; cop.: Sergiu Stanciu; des.: Iulian Filip. – Ch.: Prut Internațional, 2003. – 123 p.

Scrisoare mareșalului: (proză) / Nicolae Esinencu. – Ch.: Prut Internațional, 2004. – 371 p.

Vin chinezii!: roman / Nicolae Esinencu. – Ch.: Magna-Princeps, 2009. – 144 p.

Referințe critice

Cimpoi, Mihai. Copilul teribil și disciplina mondială: (Nicolae Esinencu) // Cimpoi, Mihai. Critice. Vol.3. – Craiova, 2003. – P. 258-260.

Ciocanu, Anatol. Esinencu Nicolae // Dicționarul scriitorilor români din Basarabia. 1812-2006. – Ch., 2007. – P. 201-202.

Ciocanu, Ion. Arta dramatică a lui Nicolae Esinencu // Ciocanu, Ion. Salahorind...: Articole, cronici, portrete și medalioane literare. Eseuri răzlețe. – Ch., 2008. – P. 96-103.

Ciocanu, Ion. Nicolae Esinencu – nuvelistul și romancierul // Ciocanu, Ion. Literatura română contemporană din Republica Moldova. – Ch., 1998. – P. 365-374.

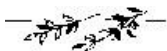
Nicolae Esinencu // Literatura română: dicționar-antologie de istorie și teorie literară. – Ch., 2003. – P. 245-248.

Nicolae Esinencu // Mică enciclopedie ilustrată a scriitorilor din Republica Moldova. – București; Ch., 2005. – P. 313-322.

Nicolae Esinencu // Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților: dicț. biobibliogr. / alcăt.: M. Harea, E. Cugut. – Ch., 2004. – P. 164-170.

Potângă, Georgeta. Nicolae Esinencu // Potângă, Georgeta. Proza românească pentru copii: antologie. – Timișoara, 2000. – P. 157.

Țurcanu, Andrei. Un copil teribil cu degetul spre noi: [Nicolae Esinencu] // Țurcanu, Andrei. Bunul simț. – Ch., 1996. – P. 59-65.

Dedicații lirice

Băluță, Dumitru. Acolo pe pisc: lui Nicolae Esinencu // Băluță, Dumitru. Linia limită. – Ch., 2008. – P. 173.

Cioci, Gheorghe. Șansa: lui Nicolae Esinencu // Cioci, Gheorghe. Steaua Eminescu. – Ch., 1999. – P. 183.

Vatamanu, Ion. Nimic imposibil: pentru Nicolae Esinencu // Vatamanu, Ion. Nimic nu-i zero. – Ch.; București, 2003. – P. 193.

Referințe

Poeemele lui [Nicolae Esinencu] pledează pentru ceea ce este viu, natural în viață, pentru valorile copilăriei, ale dragostei, frumosului, observația ascuțită fixează tot ce profanează natura și naturalul, sau naționalul uman.

Mihai Cimpoi

Poet din fire, Nicolae Esinencu este și un prozator fecund și original (...). Îl caracterizează o fantezie bogată, o mare capacitate de a plăsmui universuri în care personaje ciudate se simt liber și acționează nestingherit...

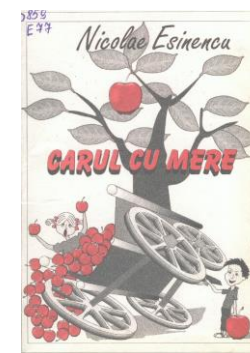
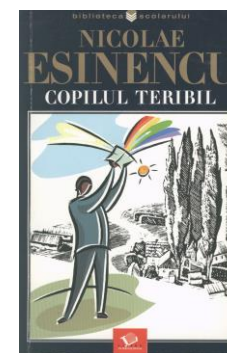
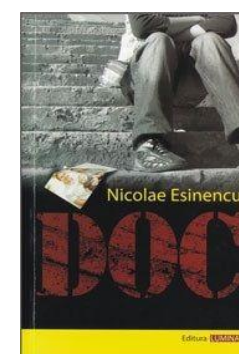
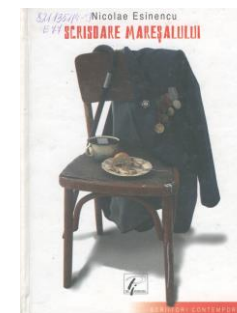
Ion Ciocanu

Proza lui Nicolae Esinencu cultivă cititorului spontaneitatea gândirii și capacitatea de a fi iscoditor al semnificațiilor tănuite în imaginea poetică.

Vlad Păslaru

Esinencu-cineastul are o fantezie inepuizabilă, e un rezervor de subiecte de neîntrecut ca volum și de invidiat ca prospețime, ca inedit (...). Acest scriitor a intrat în cinematografie masiv și fundamental...

Constantin Andrei

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban